

## **І. В. Сівак**

*студ. III курсу економіко-правового факультету ОНУ імені І.І. Мечникова  
спеціальність «Право»  
Науковий керівник: д.ю.н., доц. О. В. Гаран*

### **ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КАМЕРАЛЬНОЇ ПЕРЕВІРКИ В УКРАЇНІ**

Камеральні перевірки є одним із найпоширеніших видів податкової перевірки. Законодавством України закріплено поняття та предмет цієї перевірки, але є проблемні моменти застосування цього виду фінансового контролю. Зокрема, попри те, що п. 75.1.1. ст. 75 Податкового кодексу України закріплює дане поняття [1, ст. 75], воно, на нашу думку, потребує уточнення. Особливістю такої перевірки є те, що вона проводиться за місцем розташування органу фінансового контролю, а отже не вимагає переривання чи зупинення господарської діяльності підприємства, ресурсів і витрат з його боку та не створює ніякого навантаження з боку контролюючого органу на підприємство [2, с. 75].

На нашу думку, одним із основних проблемних моментів здійснення камеральної перевірки є невірне визначення предмету, а саме те, що вона здійснюється лише на підставі даних, які зазначені в поданих платником податків деклараціях, а також які містяться в системі електронного адміністрування, при цьому не повинні враховуватись інші бухгалтерські та фінансові звітності або первинні документи. Тому, іноді, за допомогою такого виду перевіряють питання, що є предметом документальної чи фактичної податкової перевірки, що є абсолютно не вірно. Прикладом такої помилки є постанова Верховного Суду у справі № 805/329/17-а, у якій суд встановив, що у даному випадку, відповідач, здійснюючи дослідження питань своєчасності сплати позивачем узгодженої суми податкового (грошового) зобов'язання, вийшов за межі предмету камеральної перевірки [3]. Це є наслідком визнання перевірки незаконною та відповідно, прийняті на його підставі податкові повідомлення-рішення не є правомірними.

Іншим негативним моментом при проведенні камеральної перевірки є необов'язковість згоди платника податків на перевірку та його відсутність при її здійсненні [1, ст. 76]. І тому, суб'єкт господарювання буде знати, що дана процедура проводилась лише за умови виявлення правопорушення. На наш погляд, доцільнішим було б повідомляти про проведення камеральної поведінки у будь-якому випадку: незважаючи на присутність чи відсутність правопорушень. Адже, по суті, в іншому випадку платник податків не знає коли і наскільки ретельно така перевірка проводилася. Це б стимулювало його до більш ретельної підготовки своєї податкової звітності, суворішого дотримання законодавства та відповідальнішого ставлення до даної процедури.

Проте зустрічаються випадки порушення термінів перевірки податкових декларацій. Це пов'язано із тим, що для різних податків – різні строки проведення камеральних перевірок. Так, законодавство встановлює, що камеральна перевірка може бути проведена лише протягом 30 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку їх подання, а якщо такі документи були надані пізніше, – за днем їх фактичного подання, камеральна перевірка з інших питань проводиться з урахуванням строків давності, визначених ст. 102 Податкового кодексу України [1, ст. 102]. В той же час, при проведенні камеральних перевірок за справлянням акцизного податку та збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства передбачаються такі строки як: 15 календарних днів [4]. Тому, як бачимо, немає чітко встановленої норми, яка б врегульовувала це питання. А це – підґрунтя для зловживання.

Отже, якщо підсумувати все вищенаведене, можна зазначити, що в Україні правове регулювання камеральної перевірки потребує серйозних змін. Це сприятиме покращенню ефективності адміністрування податків, укоріненню навичок дотримання фінансової дисципліни у відносинах пов'язаних із сплатою податків і зборів та вихованню у населення позитивної податкової культури.

### ***Список використаної літератури***

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13.
2. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки, О. П. Гетманця. Харків : Екограф, 2015. 500 с.
3. Постанова Верховного Суду від 23.06.2018 у справі № 803/552/17. URL: <https://taxlink.ua/ua/court/postanova-verhovnogo-sudu-vid-23062018-u-spravi-80355217/#hcq=UsM7NCr>.
4. Про затвердження Примірного порядку проведення камеральних перевірок, здійснення контролю за справлянням акцизного податку та збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства : Наказ Державної податкової адміністрації України від 07.06.2011 № 333. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0333837-11>.